

3536168 NSAN/M : MAJOR : การพยาบาลผู้ใหญ่ ; พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่)

KEY WORD : โรคเอดส์/ความเชื่อด้านสุขภาพ/พฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์/ผู้บริจาคโลหิต

บุรณี ชีพบริสุทธิ์ : การศึกษาความรู้เรื่องโรคเอดส์ ความเชื่อด้านสุขภาพ และพฤติกรรม
การป้องกันโรคเอดส์ ในผู้บริจาคโลหิต (A STUDY OF KNOWLEDGE OF AIDS, HEALTH
BELIEF AND HEALTH BEHAVIOR IN PREVENTION OF AIDS IN BLOOD DONORS)
อ.ที่ปรึกษา : วรณี สัตยวิวัฒน์ ค.ม. (สถิติการศึกษา), ชื่นชม เจริญยุทธ พบ.ด. (ประชากรและ
การพัฒนา), ศศิมา กุสุมา ณ อยุธยา ภ.ม. (สรีรวิทยา). 105 หน้า. ISBN 974-589-002-2

โรคเอดส์ มีการติดต่อและแพร่กระจายอย่างรวดเร็ว ส่วนใหญ่เกิดจากประชาชนมีพฤติกรรม
การป้องกันโรคไม่ดีพอ โดยเฉพาะผู้บริจาคโลหิต ซึ่งสามารถแพร่กระจายเชื้อไปยังผู้ป่วยได้โดยตรง
ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาถึงความรู้เรื่องโรคเอดส์ ความเชื่อด้านสุขภาพ และพฤติกรรมการป้องกันโรค
เอดส์ในผู้บริจาคโลหิต โดยศึกษาในกลุ่มผู้บริจาคโลหิตเพศชาย จำนวน 300 คน จากสถานกาชาด-
ไทย โรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช และโรงพยาบาลราชวิถี เครื่องมือการวิจัยเป็น
แบบสอบถามให้ผู้บริจาคโลหิตตอบเอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริจาคโลหิตมีความรู้ไม่ถูกต้องในเรื่องเกี่ยวกับการใช้เข็มฉีดยาหรือของมีคม
ร่วมกับบุคคลใกล้ชิด และเรื่องความสำคัญของการเจาะเลือดของตนเองเก็บสำรองไว้ใช้ในกรณีจำเป็น
เพื่อความปลอดภัยจากเชื้อเอดส์ แต่มีความรู้ถูกต้องมากในเรื่องการติดเชื้เอดส์ทำให้ภูมิคุ้มกัน
ลดลง, โรคเอดส์เป็นโรคที่รักษาไม่หายขาด ผู้บริจาคโลหิตมีความเชื่อด้านสุขภาพโดยรวมในทาง
ส่งเสริมสุขภาพโดยเฉพาะในเรื่องแรงจูงใจด้านสุขภาพ กล่าวคือ เห็นว่าการจะปฏิบัติหน้าที่ การงาน
ได้ดีมีคุณภาพจะต้องมีร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง และเห็นว่าโรคเอดส์สร้างความทุกข์ทรมานให้แก่ผู้
ป่วยมาก สำหรับมีความเชื่อด้านสุขภาพในทางที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพส่วนใหญ่ เห็นว่าการตรวจ
โรคประจำปีอาจไม่พบโรคเอดส์ และเห็นว่าโรคเอดส์ไม่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพ
ของผู้ป่วย ผู้บริจาคโลหิตมีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ที่ไม่ถูกต้องคือ ใช้กรรไกรตัดเล็บร่วมกับ
บุคคลอื่น, มีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการโดยไม่ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้ง นอกจากนี้ยังพบว่า รายได้
เฉลี่ยต่อเดือนและอายุมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
($r = .16, P < .01$ และ $r = .12, P < .05$) แต่ความรู้เรื่องโรคเอดส์และความเชื่อด้านสุขภาพไม่มี
ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ ($P > .05$)

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการปรับปรุงวิธีการรณรงค์การให้ข่าวสารเกี่ยวกับโรคเอดส์
โดยวิธีการแจกจ่ายข้อมูล ข่าวสาร แก่หน่วยงานต่างๆ และสื่อมวลชนทุกแขนงอย่างทั่วถึงต่อเนื่อง
จัดอบรม บรรยายพิเศษ นิทรรศการ จัดหน่วยให้คำปรึกษา เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจน
และในการให้สุขศึกษา เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนั้น จะต้องคำนึงถึงปัจจัยอื่นที่อาจมีอิทธิพล
ด้วย เช่น ประเพณี วัฒนธรรม ค่านิยม สิ่งแวดล้อมและควรศึกษาในเรื่องเดียวกันนี้ในกลุ่มอื่น ๆ